

Pressemeddelelse:

Kortere beskrivelse (** mere detaljeret beskrivelse – se næste side!)

Bog om Danmarks første lokomotiv

Danmarks første lokomotiv Odin blev leveret fra England i 1846, men holdt som de fleste tidlige lokomotiver ikke længe. Kan man skrive en stor bog om det? Jo, dr. phil. Poul Thestrup – forhenværende leder af Danmarks Jernbanemuseum – kan.

I bogen beskrives lokomotivudviklingen fra den første begyndelse og frem til ca. 1850 i England, men også hvordan teknologien spredtes til USA, hvor den hurtigt modificeredes, og til det europæiske kontinent, hvor man fra begyndelsen af 1840erne krævede helt andre lokomotivtyper. Det er første gang at der foreligger en samlet fremstilling af denne udvikling på dansk.

Hvilken kendskab havde man til lokomotivteknologi i Danmark? Hvorfor ventede Sjællandske Jernbaneselskab næsten et år med at bestille lokomotiver? Man bestilte den mest moderne type, men accepterede kun et år senere langt mere traditionelle lokomotiver!

Var baggrunden de alvorlige spørgsmål til typens funktionalitet, der i mellemtiden var stillet i England, og kunne Sjællandske Jernbaneselskab have stået fast på kravet om den bestilte type?

I bogen følges lokomotiverne fra leveringen til ombygning og udrangering, men også hvordan Danmark efterhånden nogenlunde kom på højde med udviklingen og gennem de næste 20-30 år anskaffede de lokomotivtyper, der var blevet udviklet i Europa og USA frem til 1850.

Odin - Danmarks første lokomotiv og dets placering i teknologiudviklingen

Af Poul Thestrup, 216 sider, format 24,5 x 23 cm, stift bind, mere end 275 ill, en del i farver. Forlaget Banebøger, ISBN 978-87-91434-48-8. Vejl. pris kr. 395,-

Bogen fås gennem boghandelen, på Danmarks Jernbanemuseum og i førende hobbyforretninger samt hos Jernbanebøger, tlf. 33 93 20 02, www.jernbaneklub.dk/jernbog.htm

Ovenstående tekst samt bogens forside kan hentes på www.baneboger.dk/presse.htm

Ønsker du yderligere oplysninger er du velkommen til at kontakte bane bøgeres forlagsredaktør John Poulsen, tlf. 5632 5624, e-mail: john.poulsen@ymail.com

Detaljeret beskrivelse (** kortere beskrivelse – se første side!)

Bog om Danmarks første lokomotiv

Danmarks første lokomotiv Odin blev leveret fra England i 1846, men holdt som de fleste tidlige lokomotiver ikke længe. Kan man skrive en stor bog om det? – Jo, dr. phil. Poul Thestrup, som er forhenværende leder af Danmarks Jernbanemuseum, kan.

Den nye, store bog handler imidlertid ikke bare om den serie lokomotiver - med Odin som det første - som Sjællandske Jernbaneselskab fik leveret i 1846-47. Først og fremmest er lokomotiverne sat ind i den generelle teknologiudvikling frem til 1850. Derfor handler den største del af bogen om andet end Danmarks første lokomotiv.

Undervejs går turen ikke bare til England, men også til USA og Centraleuropa for at forstå udviklingen. Normalt beskrives jernbanernes udbredelse over det europæiske kontinent som en ensidig teknologispredning fra England. Her vises, at der hurtigt på begge sider af Atlanten opstod andre opfattelser end den engelske af, hvordan lokomotiver skulle konstrueres. I langt de fleste lande starter anlægget af jernbaner med, at man bestiller lokomotiver af de engelske standardtyper, men efter ganske få år ønsker man helt andre lokomotiver end dem, der normalt leveres til det engelske marked. Det er første gang at der foreligger en samlet fremstilling af denne udvikling på dansk.

Derefter beskæftiger bogen sig med teknologioverførselen til den danske stat, der på dette tidspunkt også omfattede Slesvig og Holsten, hvor den første jernbane åbnes. I selve kongeriget forsøger man dog også at komme med. Det beskrives, hvordan en lille gruppe mænd i København, med meget begrænset viden, efter adskillige års famlende forsøg og med et ikke tilstrækkeligt gennemarbejdet projekt, pludselig får mulighed for at skabe Sjællandske Jernbaneselskab, da en international konjunktur-bevægelse gør det muligt at sælge også danske jernbaneaktier. Resultatet bliver et selskab med store indbyggede svagheder, hvilket medfører, at Sjællandske Jernbaneselskab for sent bestiller lokomotiver.

Typen, der bestilles i England, er noget af det mest moderne på daværende tidspunkt, men inden lokomotiverne leveres, stilles der i England alvorlige spørgsmål ved dens funktionalitet. Samtidig har leverandøren indgået kontrakter om levering af langt flere lokomotiver, end fabrikken kan producere til de lovede tidspunkter, og Sjællandske Jernbaneselskab ender med at få langt mere traditionelle lokomotiver end de bestilte. Baggrunden for beslutningerne både i København og i England undersøges, og det vurderes, om Sjællandske Jernbaneselskabs ledelse havde mulighed for at handle anderledes.

Bogen slutter med en gennemgang af de danske lokomotivindkøb frem til ca. 1870, idet det er i denne periode, at den internationale lokomotivteknologi-udvikling frem til 1850 også når Danmark. Foruden en omfattende litteratur bygger bogen på arkivstudier i Danmark, England og Tyskland.

Odin - Danmarks første lokomotiv og dets placering i teknologiudviklingen

Af Poul Thestrup, 216 sider, format 24,5 x 23 cm, stift bind, mere end 275 ill, en del i farver. Forlaget Banebøger. Vejl. udsalgspris kr. 395,-